

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ស្តីពី

លទ្ធផលបឋមនៃការសង្កេតការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ការសង្កេតប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងការប្រើប្រាស់ធនធានរដ្ឋបំរើឲ្យគណបក្សនយោបាយ

នៅក្នុងអំឡុងពេលពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនេះ ខុមហ្វ្រែលបាន និងកំពុងធ្វើសកម្មភាពសង្កេតពីបរិយាកាសសន្តិសុខ និងសិទ្ធិនយោបាយដោយធ្វើការសង្កេត និងអប់រំអ្នកបោះឆ្នោតពីដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងពិនិត្យបញ្ជីបោះឆ្នោត ការសង្កេតស្រាវជ្រាវការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងសវនកម្មបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ ២០១១ ការសង្កេតលើប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងការប្រើប្រាស់ធនធានរដ្ឋនៅទូទាំងរាជធានី-ខេត្ត ដោយសកម្មភាពទាំងនេះចាប់ផ្តើមតាំងពីថ្ងៃទី១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១។ ខុមហ្វ្រែលមានការសោកស្តាយ ដែលរដ្ឋចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងពិនិត្យបញ្ជីបោះឆ្នោត គឺជាដរដរភ្លៀង និងមានទឹកជំនន់យោងតាមគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមាន១៣៤សាលារៀន/សង្កាត់ដែលទទួលរងដោយទឹកជំនន់។

ខុមហ្វ្រែលសូមចូលរួមកោតសរសើរដល់កិច្ចប្រឹងប្រែង របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ និងស្មៀនមួយចំនួនធំដែលបានខិតខំ និងបំពេញតួនាទីក្នុងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលត្រឹមថ្ងៃទី ២០កញ្ញា បានចុះឈ្មោះថ្មីរហូតដល់ប្រមាណ ៣៧៥,០០០ ឬ៧៨% នាក់នៃចំនួនអ្នកចុះឈ្មោះថ្មីប៉ាន់ស្មានសរុប បើទោះក្នុងកាលៈទេសៈដែលប្រទេសកម្ពុជាកំពុងតែជួបគ្រោះទឹកជំនន់ជាច្រើនកន្លែងក្តី។

ទោះបីយ៉ាងណា បើធៀបចំនួនអ្នកចុះឈ្មោះ និងកែតម្រូវឈ្មោះ ទៅនឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវធ្វើសវនកម្មបញ្ជីបោះឆ្នោតឆ្នាំ ២០០៩ របស់ខុមហ្វ្រែល ដែលរកឃើញថា អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ១,៣លាននាក់មិនមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត២០០៩ ដែលអាចមកពីខុសទិន្នន័យ ឬឈ្មោះត្រូវបានលុបចោល។ ហើយក្នុងឆ្នាំ២០១០ ចំនួនអ្នកចុះឈ្មោះថ្មី និងកែតម្រូវឈ្មោះមានប្រមាណ ៤៤ម៉ឺននាក់ និងឆ្នាំ២០១១ ប្រសិនបើអ្នកចុះឈ្មោះបាន១០០%តាមទិន្នន័យប៉ាន់ស្មានរបស់ គ.ជ.ប. នោះចំនួនអ្នកចុះឈ្មោះថ្មី និងកែតម្រូវក្នុងឆ្នាំ ២០១០ និង២០១១សរុបមានប្រមាណ ៩សែននាក់។ ខុមហ្វ្រែលអាចប្រមាណថា ប្រហែល២៥% នៃចំនួនអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតដែលមិនមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីឆ្នាំ២០០៩ ដែលសិក្សាដោយខុមហ្វ្រែល បានមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬកែតម្រូវឈ្មោះឡើងវិញ។

នៅក្នុងរបាយការណ៍បឋមគិតត្រឹមថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ខុមហ្វ្រែលសង្កេតទៅលើប្រតិបត្តិការនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះឃើញថា មានភាពមិនប្រក្រតីតិចតួចក្នុងម៉ោងធ្វើការ នៅឃុំ/សង្កាត់

Vision : A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

មួយចំនួនទាក់ទងនឹងការមិនគោរពនីតិវិធីនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ជាពិសេសនៅដំណាក់កាលចាប់ផ្តើម ដូចជាការមិនគោរពម៉ោងធ្វើការ ការមិនបិទបញ្ជីបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១០ ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយមិនមាន វត្តមានសាមីខ្លួន។ល។ ដែលអាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនណានោះ។

នៅមិនទាន់មានការទុកចិត្តពីសំណាក់គណបក្សនយោបាយមួយចំនួនចំពោះអ្នកប្រតិបត្តិការចុះឈ្មោះ បោះឆ្នោតដែលជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ និងស្មៀនពេលក្រៅម៉ោងធ្វើការ ព្រោះក្រុមប្រឹក្សាដែល ទទួលខុសត្រូវការងារនេះ ភាគច្រើនគឺមកពីគណបក្សកាន់អំណាចតែមួយ ហើយជាបេក្ខជនសំខាន់របស់ គណបក្សដែលត្រូវប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោត។

ការអប់រំ និងការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោតដែលចាត់ចែងដោយគណបក្សនយោបាយត្រូវបានបង្ក ឧបសគ្គដោយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានមួយចំនួនដែលមិនទទួលខុសត្រូវសម្របសម្រួលដល់ការចូលរួមរបស់គណ បក្សនយោបាយទាំងនេះ ក្នុងដំណើរការអប់រំប្រជាពលរដ្ឋផងដែរ ដូចជាប្តូរលិខិតតាមដានសកម្មភាពអប់រំរបស់ គណបក្សនយោបាយ ការប្តឹង និងការចាប់សកម្មជនគណបក្សនយោបាយ។ល។

អាជ្ញាធរ និងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត បានបំប្រួញលំហរបញ្ចេញមតិខាងនយោបាយ ទាំងបកស្រាយច្បាប់ និងសេចក្តីណែនាំមិនច្បាស់លាស់។ សកម្មភាពគណបក្សប្រឆាំងបានប្រឈមការចោទ ប្រកាន់ និងឃាត់ខ្លួនចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិបញ្ចេញមតិខាងនយោបាយ។ ផ្ទុយទៅវិញ មានការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ បញ្ចេញមតិខាងនយោបាយយ៉ាងខ្លាំងប្រឆាំងគណបក្សប្រឆាំងតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយអេឡិចត្រូនិច (ទូរទស្សន៍ និងវីឡូ)។

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាពិសេសទូរទស្សន៍ រួមទាំងទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា (ទទក) នៅតែផ្សាយលំអៀងទៅ រកគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាកាន់អំណាច និងបានវាយប្រហារទៅលើគណបក្សប្រឆាំង ខណៈដែលមានវីឡូ ឯករាជ្ជតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលបានធ្វើការផ្សាយពីគណបក្សផ្សេងៗនៅក្នុងការផ្សាយរបស់ខ្លួន។

ធនធានរដ្ឋដោយរួមបញ្ចូលទាំងមន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធផងនោះ ក៏បានចូលរួមយ៉ាង សកម្មផងដែរក្នុងសកម្មភាពរបស់គណបក្សនយោបាយកាន់អំណាច ហើយបន្តផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វ ផ្សាយថែមទៀត។

ការសង្កេតការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ក្នុងចំណោមឃុំ/សង្កាត់ទាំង៧២ដែលខុមហ្វ្រែលសង្កេត ខុមហ្វ្រែលមានឃើញភាពមិនប្រក្រតីខ្លះ ដូច ជាស្មៀនមិនគោរពម៉ោងធ្វើការចំនួន២ករណី ដូចជានៅសង្កាត់លេខ២ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ បាន បើកការិយាល័យចុះឈ្មោះយឺតយ៉ាវ។

ករណីបាត់ឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតចុងក្រោយ ចំនួន ២ឃុំដូចជា នៅសង្កាត់លេខ៤នៃ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ ប្រជាពលរដ្ឋដែលមកពិនិត្យឈ្មោះបានបាត់ឈ្មោះរបស់ខ្លួនពីបញ្ជីបោះ ឆ្នោតចុងក្រោយច្រើននាក់។

ការខកខាន ឬយឺតយ៉ាវបិទបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតចុងក្រោយឆ្នាំ២០១០ ចំនួន២ករណីនៅឃុំសំរោងយា ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប និងឃុំលំដំ ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ខេត្តរតនៈគីរី។

ករណីយឺតយ៉ាវ ឬមិនមានការបិទផ្សាយកម្មវិធី/ប្រតិទិនចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចំនួន ៦ករណី នៅសង្កាត់ ឡាបានសៀក កាចាញ និងយក្ខឡោម នៃក្រុងបាលុង ឃុំលំដំ ស្រុកអូរយ៉ាដាវ ឃុំបាតាង ស្រុកលំដាត់ ខេត្ត រតនៈគីរី និងសង្កាត់ទួលល្វា ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន។

ករណីចុះឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតដោយមិនមានវត្តមានអ្នកបោះឆ្នោតចំនួន ២ឃុំ ដូចជាសង្កាត់ឡាបាន សៀក ក្រុងបាលុង ខេត្តរតនៈគីរី មានករណីប៉ូលីសប៉ុស្តិ៍រដ្ឋបាលដើរប្រមូលឈ្មោះ និងឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកគ្រប់អាយុបោះឆ្នោតមួយចំនួនទៅឲ្យស្មៀនចុះឈ្មោះ ដោយសាមីខ្លួនមិនមានវត្តមានចំពោះមុខស្មៀនដោយផ្ទាល់។

ទីតាំងការិយាល័យចុះឈ្មោះមានស្លាកសញ្ញាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ចំនួន២ករណី ដូចជានៅសង្កាត់ ប៉ៃលិន ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន ដែលខុសនឹងនីតិវិធី និងបទបញ្ជាបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០០៨ ប្រការ ៥.៧.៥.១ ដែលហាមឃាត់ ការស្លៀកពាក់ ឬការបិទផ្សាយ ឬការនិយាយ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយគណបក្ស នយោបាយ ឬបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយណាមួយ។

ការអប់រំ និងការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត៖

ការសង្កេតឃើញថា គ.ជ.ប និងអាជ្ញាធរ (មេឃុំ មេភូមិ) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងគណបក្ស នយោបាយជាតិអង្គសំខាន់ដឹកនាំ និងចាត់ចែងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីដំណើរការចុះឈ្មោះបោះ ឆ្នោត និងការពិនិត្យបញ្ជីបោះឆ្នោតសកម្ម និងផុសផុលជាងឆ្នាំកន្លងមក។ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទូរទស្សន៍ និងវិទ្យុ មួយចំនួនក៏បានចូលរួមផ្សព្វផ្សាយផងដែរ។

ទោះបីយ៉ាងណាការសង្កេតឃើញថា នៅសង្កាត់មួយចំនួនក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងឃុំខ្លះនៃខេត្ត កណ្តាល អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានរួមទាំងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធបានតាមដាន និងបង្ហាញអាកប្បកិរិយាមិនសហការ/ គាំទ្រដល់សកម្មភាពរបស់គណបក្សនយោបាយ មួយចំនួនដែលធ្វើការអប់រំអ្នកបោះឆ្នោតឲ្យទៅពិនិត្យបញ្ជី ឈ្មោះបោះឆ្នោត និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ជាក់ស្តែងរហូតដល់មានករណីប្តឹងប្តល់ដល់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ មូរ សុខហួរ មកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី ដោយចៅសង្កាត់ក្បាលកោះ ខ័ណ្ឌមានជ័យរាជធានីភ្នំពេញទៅគ.ជ.ប ក្រោមហេតុផលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ តែបណ្តឹងនេះត្រូវគ.ជ.ប បដិសេធទទួលដោយថាមិនមែនជា សមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ តាមការសង្កេតរបស់ខុមហ្វ្រែល សកម្មភាពរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រមូរ សុខហួរ គឺក្នុង ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់ពលរដ្ឋទៅចុះឈ្មោះ និងពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតប៉ុណ្ណោះ។

នៅខណៈដែលគណបក្សនយោបាយនានាបង្ហាញពីការលំបាករបស់ខ្លួន ដែលបង្កឡើងដោយអាជ្ញាធរ មូលដ្ឋាន គ.ជ.ប បែរជាដោះដៃចេញមិនទទួលខុសត្រូវ ហើយមិនព្រមជួយសម្រួលជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ទាំងនោះ តែបែរជាទុកឲ្យអ្នកអប់រំទាំងនោះ ដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬពេលខ្លះបន្ទោសឬចាត់ទុកថា សកម្ម ភាពនោះខុសច្បាប់ ឬខូចសណ្តាប់ធ្នាប់ទៅវិញ។

ច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រមាត្រា១៦ បានកំណត់ថា គ.ជ.ប ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវធ្វើផែនការរៀបចំ និងចាត់ចែងការបោះឆ្នោតក្នុងទូទាំងប្រទេស ហើយគ.ជ.ប. មានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការអនុវត្តសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដើម្បីធានាឲ្យការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌។ល។ មាត្រាដដែលត្រង់ចំណុចទី៥ ក៏បានផ្តល់សិទ្ធិដល់គ.ជ.ប ក្នុងការលើកវិធានការ និងចាត់ចែងការងារដើម្បីធានាកិច្ចការពារសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈក្នុងសម័យបោះឆ្នោត។

ក្នុងច្បាប់ដដែលក្នុងមាត្រា២៩ថ្មី ក៏បានផ្តល់សិទ្ធិដល់ គ.ជ.ប ក្នុងការស្នើសុំកិច្ចសហការពីអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដែលទទួលខុសត្រូវការងារសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងវិស័យការងារផ្សេងៗទៀតក្នុងសម័យកាលបោះឆ្នោត ការយោសនាបោះឆ្នោត ។ល។

ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក៏ជាផ្នែកមួយនៃសម័យកាលបោះឆ្នោតដែរ ពីព្រោះបើគ្មានឈ្មោះក្នុងបញ្ជី គឺមិនអាចបោះឆ្នោតបាននោះទេ ហើយការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក៏មាននៅក្នុងប្រតិទិនការងាររបស់ គ.ជ.ប ផងដែរ។

ដូចនេះ គ.ជ.ប ត្រូវទទួលខុសត្រូវ និងសម្របសម្រួលការងារចុះឈ្មោះ និងពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះរួមទាំងគាំទ្រ លើកទឹកចិត្តមិនរើសអើងដល់សកម្មភាពអប់រំ/ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោតដោយមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមទាំងគណបក្សនយោបាយ។ ព្រោះគ្មានមាត្រា ច្បាប់ និងបទបញ្ជា និងនីតិវិធីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត កំណត់សកម្មភាពគណបក្សនយោបាយក្នុងការអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងពិនិត្យបញ្ជីបោះឆ្នោតឡើយ។ គ.ជ.ប មិនអាចបកស្រាយ សេចក្តីជូនដំណឹង ០០៤ របស់ គ.ជ.ប និងក្រសួងមហាផ្ទៃចុះថ្ងៃទី ២៧ ឧសភា ឆ្នាំ២០០៣ រាល់សកម្មភាពរបស់គណបក្សត្រូវសុំច្បាប់ពីអាជ្ញាធរនោះទេ។ ការបកស្រាយនេះពិតជាមិនគាំទ្រការពារសិទ្ធិក្នុងការអប់រំដល់អ្នកបោះឆ្នោត សិទ្ធិក្នុងការចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងមិនស្របតាមច្បាប់បោះឆ្នោត ច្បាប់គណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់បាតុកម្មដោយសន្តិវិធី។

បរិយាកាសបញ្ចេញមតិខាងនយោបាយ៖

នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ មានករណីយុំខ្លួន និងចាប់ខ្លួនសកម្មជនគណបក្សនយោបាយចំនួន៣រូប ដែលមកពីគណបក្សប្រឆាំងចំនួន២ គឺគណបក្សសិទ្ធិមនុស្ស២រូប និងគណបក្សសមរង្ស៊ី១រូប។

ករណីចាប់ខ្លួនសកម្មជនគណបក្សសិទ្ធិមនុស្សត្រូវបានរាយការណ៍ថា បានធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីលោក ជាន ជា យកឯកសារទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចការបោះឆ្នោត ឯកសារគោលនយោបាយគណបក្ស និងឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរទៅប្រគល់ឲ្យលោក ភូមិ យាន ហើយត្រូវមេភូមិពិខាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា យកឯកសារទាំងនេះទៅឲ្យប៉ូលីស។

ចំណែកសកម្មជនគណបក្សសមរង្ស៊ី ដែលជាជំទប់ទី២ យុំគឺរធំ ស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាលផងដែរនោះត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយ ត្រូវបានតុលាការខេត្តកណ្តាលចោទប្រកាន់ពីបទផ្តើមគំនិតប្រើអំពើហិង្សា

ទៅលើអ្នកកាន់កាប់អចលនវត្ថុដោយសុចរិត។ ការចាប់ខ្លួននេះគឺត្រូវបានធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីលោក មីក ជា បាន ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពតវ៉ាករណីជម្លោះដីធ្លីមួយនៅស្រុកកៀនស្វាយខេត្តកណ្តាល។

បើនៅពេលនេះ មានការដោះលែងសកម្មជនគណបក្សសិទ្ធិមនុស្សទាំងពីរនាក់ឲ្យនៅក្រៅឃុំ តែការ គំរាមកំហែងចោទប្រកាន់សកម្មជនគណបក្សនយោបាយ ដោយសារការបញ្ចេញមតិនយោបាយ និងសកម្ម ភាពនយោបាយអាចត្រូវបានមើលឃើញថាជាការគំរាមកំហែងនយោបាលដល់សកម្មជនគណបក្សប្រឆាំងក្នុង ការធ្វើសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ពីសំណាក់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

ក្នុងដំណាក់កាលនេះដែរ ក៏មានអ្នករងគ្រោះពីទំនាស់ដីធ្លី និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួន ដែលធ្វើឲ្យ ប្រជាពលរដ្ឋដែលត្រូវបានបណ្តេញចេញ ឬកំពុងដោះស្រាយទំនាស់ពុំមានពេលទៅពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះ ឈ្មោះបោះឆ្នោតនោះទេ។

លទ្ធផលសង្កេតប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ៖

លទ្ធផលសង្កេតប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនេះគិតចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១។ ប្រព័ន្ធផ្សព្វ ផ្សាយដែលត្រូវសង្កេតរួមមាន៖ ទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា ទូរទស្សន៍វិទ្យុអិន ទូរទស្សន៍បាយ័នព័ត៌មាន វិទ្យុជាតិ AM 918 KHz វិទ្យុជាតិ FM 96 MHz វិទ្យុ FM 015 MHz វិទ្យុ FM 106.5 MHz វិទ្យុសម្លេងសហរដ្ឋអាមេរិក (VoA) ជាខេមរៈភាសា វិទ្យុអាស៊ីសេរី (RFA) ជាខេមរៈភាសា និងវិទ្យុបារាំងអន្តរជាតិ (RFI) ជាខេមរៈភាសា។ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទាំងនេះត្រូវបានសង្កេតពីម៉ោង៥:០០ ល្ងាច ដល់ ម៉ោង ១១:០០ យប់ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ទាក់ ទងនឹងការផ្សព្វផ្សាយពីគណបក្សនយោបាយ។ ក្នុងម៉ោងសង្កេតនេះ មានគណបក្សសិទ្ធិមនុស្សដែលបាន ទិញម៉ោងផ្សាយនៅវិទ្យុ FM 105 MHz។

ក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃនេះ គណបក្សដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយច្រើនជាងគេគឺគណបក្សសិទ្ធិមនុស្ស ដែល មានរយៈពេលសរុប ៥ម៉ោង ២០នាទី ៤៥វិនាទី ដែលការផ្សាយនេះភាគច្រើនគឺក្នុងកម្មវិធីរបស់គណបក្ស ដែលទិញម៉ោងផ្សាយរបស់វិទ្យុ FM105MHz។

ចំណែកគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសរុប១ម៉ោង ៣២នាទី ៩ វិនាទី។ ចំណែកគណបក្សសមរង្ស៊ីត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ៤៣នាទី ៣វិនាទី។ ចំណែកគណបក្សផ្សេងៗទៀតរួម ទាំងគណបក្សនរោត្តមរណប្បទិ និងហ៊្វិនស៊ិនប៉ិច និងគណបក្សដទៃទៀតរួមគ្នាត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ៩នាទី៤២ វិនាទី។

ក្នុងម៉ោងសង្កេត ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទូរទស្សន៍ទាំង៣ ជាមធ្យមគឺបានផ្សាយពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ច្រើនជាងគេដែលមាន១ម៉ោង ១៧នាទី និង១៣វិនាទី ដែលក្នុងនោះមាន៥៧វិនាទីវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមានតែ១៤ វិនាទីក្នុងកម្មវិធីសមធម៌។ គណបក្សសមរង្ស៊ីបាន ១២នាទី ៤២វិនាទី និងគណបក្សសិទ្ធិមនុស្ស ៨នាទី ១៣វិនាទី ដែលក្នុងនោះ៣នាទី ៣៧វិនាទីក្នុងន័យអវិជ្ជមាន និងគ្មានខ្លឹមសារវិជ្ជមាននោះទេ។ ចំណែក គណបក្សដទៃទៀតដែលបានឮ ឬបង្ហាញក្នុងទូរទស្សន៍ទាំង៣សរុបបាន ៧នាទី និង៥៨វិនាទី។

ក្នុងចំណោមទូរទស្សន៍ទាំង៣ គឺទូរទស្សន៍ស៊ីធីអ៊ិនដែលបានផ្សព្វផ្សាយវាយប្រហារគណបក្សប្រឆាំង ច្រើនជាងគេជាពិសេសក្នុងកម្មវិធីសន្ទនាថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ និងវេទិកាបញ្ញាជន ប៉ុន្តែការពារ ឬសរសើរដល់រាជ រដ្ឋាភិបាល និងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។

ចំណែកក្នុងវិទ្យុរដ្ឋទាំងពីរ (AM 918 KHz និង FM 96 MHz) គឺបានផ្សាយតិចតួចពីគណបក្ស នយោបាយប៉ុណ្ណោះ។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅក្នុងការផ្សាយតិចតួចនោះ គឺផ្សាយពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបាន ១នាទី ៣០វិនាទី និងគណបក្សសមរង្ស៊ីបាន ២នាទី ៥០វិនាទី។ គណបក្សសមរង្ស៊ីគឺត្រូវបានឮនៅក្នុងការថ្លែងសន្ទរក ថារបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែន ដែលរិះគន់ដល់គោលនយោបាយរបស់គណបក្សនេះ។

ចំណែកវិទ្យុចំនួន៥ទៀតរួមមានវិទ្យុ FM 105 MHz វិទ្យុ FM 106.5 MHz វិទ្យុសម្លេងសហរដ្ឋអាមេរិក វិទ្យុអាស៊ីសេរី និងវិទ្យុបារាំងអន្តរជាតិ បានបង្ហាញ ឬផ្សព្វផ្សាយភាគច្រើនពីគណបក្សសមរង្ស៊ី និងគណបក្ស សិទ្ធិមនុស្សដែលសរុបគណបក្សសមរង្ស៊ីត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ២៧នាទី ៣១វិនាទី និងគណបក្សសិទ្ធិមនុស្ស បាន២៩នាទី (មិនរាប់បញ្ចូលកម្មវិធីរបស់គណបក្សនេះនៅក្នុងវិទ្យុFM 105 MHz)។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយសរុប១៧នាទី និង៣វិនាទី។

ការប្រើប្រាស់ធនធានរដ្ឋមិនស្របច្បាប់៖

ខុមហ្វ្រែលសង្កេតការប្រើប្រាស់ធនធានរដ្ឋ និងបុគ្គលិកមន្ត្រីសាធារណៈរួមមានទាំងកងកម្លាំងប្រដាប់ អាវុធផងដែរនោះបានចូលរួមធ្វើសកម្មភាព ដឹកនាំសកម្មភាពនានារបស់គណបក្សនយោបាយតាមរយៈ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងការសង្កេតដោយផ្ទាល់។

លទ្ធផលការសង្កេតត្រឹមថ្ងៃទី១៥រកឃើញថា មានករណីដែលមន្ត្រីសាធារណៈ (មន្ត្រីរាជការ និងកង កម្លាំងប្រដាប់អាវុធ) បានចូលរួម ឬដឹកនាំសកម្មភាពរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាចំនួន១១ករណី។ ដូចជា នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១ (ថ្ងៃធ្វើការ) មានការប្រជុំរបស់គណបក្សប្រជាជន កម្ពុជា ដែលមានការចូល រួមពីអភិបាលខេត្ត និងអភិបាលក្រុងប៉ោយប៉ែតក្នុង កម្មវិធីប្រកាសសមាសភាពក្រុមការងារសកម្មជនរបស់ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រព្រឹត្តទៅនៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

ចំណែកការប្រើប្រាស់ទីធ្លា/បរិវេណ/អាគាររបស់រដ្ឋមាន ២ ករណី ដូចជា នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១ (ថ្ងៃធ្វើការ) មន្ទីរសុខាភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ ត្រូវបាន ធ្វើជាកន្លែងប្រជុំរបស់គណបក្សប្រជាជនដើម្បី ផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលប្រជុំរបស់ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដោយមានការចូល រួមពីមន្ត្រីសុខាភិបាលជាសមាជិកបក្សផងដែរ។

ការប្រើប្រាស់សម្ភារៈផ្សេងៗដូចជាយានជំនិះ ឬសម្ភារៈរដ្ឋមានបិទស្លាកសញ្ញាគណបក្សប្រជាជន កម្ពុជាមានចំនួន២ករណី ដូចជានៅថ្ងៃទី១៦ កញ្ញា នៅភូមិសុវណ្ណសាគរ សង្កាត់កំពង់កណ្តាល ក្រុងកំពត ខេត្តកំពត មានការប្រជុំមួយរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដែលពេលនោះមានយានជំនិះរបស់រដ្ឋ (ចំនួន១ គ្រឿង) ចូលរួមការប្រជុំនោះ។

ជាសរុប ប្រតិបត្តិការនៃការចាត់ចែងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយ គ.ជ.ប និងក្រុមប្រឹក្សាយុវ័យ/សង្កាត់ និងស្មៀនយុវ/សង្កាត់ អាចដំណើរការសម្រេចលទ្ធផលតាមផែនការ និងស្ថិតិដែល គ.ជ.ប បានគ្រោងទុក ប៉ុន្តែលទ្ធផលនៃបរិមាណអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបានច្រើននេះមិនទាន់ធានាថា អ្នកបោះឆ្នោតពិតជាមាន ឈ្មោះត្រឹមត្រូវដែលពួកគេអាចបោះឆ្នោតបាននៅថ្ងៃទី ០៣ មិថុនា ២០១២ ខាងមុខទេ។ ម្យ៉ាងទៀត ការវិវត្តន៍សេរីភាព និងសិទ្ធិខាងនយោបាយចំពោះគណបក្សប្រឆាំង បានកើតឡើង ប៉ុន្តែវាមាននិយាមពីរ (Double Standard) គឺថា គណបក្សកាន់អំណាច និងរដ្ឋាភិបាលបានប្រើប្រាស់ អនុវត្តសិទ្ធិនយោបាយរបស់ ខ្លួនពេញលេញ ដោយផ្សព្វផ្សាយគណបក្សខ្លួន និងប្រឆាំងគណបក្សដទៃតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទូរទស្សន៍ និងវិទ្យុដ៏ច្រើនលើសលុប។

បរិយាកាសដើម្បីធានាសិទ្ធិបញ្ចេញមតិខាងនយោបាយសម្រាប់សកម្មជនគណបក្សមិនកាន់អំណាច ស្ថិតក្នុងភាពគំរាមកំហែងក្នុងការចោទប្រកាន់បទញ្ចុះញង់ និងជេរប្រមាថ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង:

លោក គល់ បញ្ញា, នាយកប្រតិបត្តិខុមហ្វ្រែល, ០១២ ៩៤២០១៧, អ៊ីម៉ែល: kpanha@comfrel.org

លោក សុខ ពិទ្ធិរៀ, អ្នកសម្របសម្រួលផ្នែកអង្កេតខុមហ្វ្រែល, ០៨៩ ៥២៥ ៤៤៦, អ៊ីម៉ែល: pitour@comfrel.org

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរ ការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌ មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវ របាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការបោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិន ប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណង ជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសំរេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការ កែទម្រង់ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍ អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្សពួកទៅលើការបំពេញកម្មវិធី នយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។